

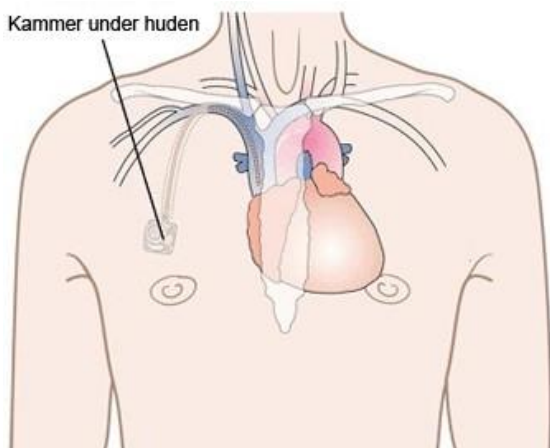
Port-A-Cath (PAC)

Hæmatologisk Afdeling, Sjællands Universitetssygehus

Hvad er en PAC?

En PAC er et lille kammer med gummi membran, der opereres ind under huden på forsiden af brystkassen. På kammeret sidder en slange der går ind i den blodåre, der ligger tæt på højre hjertekammer. En PAC er en adgangsvej til blodåren og kan bruges til medicin, væske, blodprøver, blodtransfusioner og ernæring.

En PAC kræver ingen forbindelse, da den sidder under huden. Når den bruges, stikkes en special nål (gripper kanyler) gennem huden, ned i kammeret og der sættes et gennemsigtigt plaster over. En PAC kan sidde i kroppen i årevis, såfremt den ikke generer.

Forberedelser før anlæggelse

Du skal have taget blodprøver senest 1 dag før planlagt PAC anlæggelse.

Du vil blive kontaktet af en læge, som har set dine blodprøver i tilfælde af, at du skal have blodprodukter inden anlæggelsen.

Blodfortyndende medicin

Hvis du tager blodfortyndende medicin, skal dette pauseres før planlagt PAC anlæggelse.

Tabletter skal pauseres 3-7 dage før planlagt PAC anlæggelse.

Blodfortyndende medicin som indsprøjtninger, skal pauseres 1 døgn før planlagt PAC anlæggelse.

Spørg altid din læge eller sygeplejerske, hvor længe du skal pausere din blodfortyndende medicin.

Faste

På dagen, hvor du skal have anlagt PAC skal du være fastende:

- Du må ikke have indtaget fast føde inkl. Smoothies, mælk, sodavand, juice med frugtkød o. lign. i 6 timer inden anlæggelsestidspunkt.
- Du kan drikke vand indtil 2 timer inden anlæggelsestidspunkt.

Sådan får du lagt en PAC

Du møder til indlæggelse på sengeafsnittet, Hæmatologisk Afdeling H60.

Her vil du få udleveret hospitalstøj og en seng.

Din PAC anlægges af en erfaren narkose læge og foregår på en operationsstue, hvortil du vil blive kørt i seng af en portør.

På operationsgangen bliver du modtaget af en operationssygeplejerske, en narkose sygeplejerske og narkose lægen. Du bliver hjulpet over på operationslejet og får lagt et drop i hånden til afslappende medicin.

Narkose lægen skanner dine blodkar med et ultralydsapparat. Derefter bliver huden desinficeret og der bliver lagt et sterilt dække, så kun det sted, hvor der stikkes, er frit. Anæstesisygeplejersken giver dig beroligende medicin, så du slapper af og døser lidt. PAC anlægges i lokalbedøvelse og udføres af læger med særlig rutine heri.

Anlæggelsen tager ca. 1 time.

Du bliver herefter kørt tilbage til Hæmatologisk sengeafdeling.

Ca. 2 timer efter at du har fået anlagt din PAC, skal du have røntgen fotograferet din brystkasse.

Du skal forblive indlagt til observation i 4 timer efter anlæggelse af PAC. Hvis du er velbefindende, kan du herefter udskrives. Du vil efter anlæggelsen få udleveret et kort, hvorpå der står, at du har en PAC indopereret. Du bedes altid bære kortet på dig. Ved rejser kan din PAC forårsage alarm i sikkerhedskontrollen (metaldetektor).

Er der gener ved at få lagt en PAC?

De fleste mærker stort set intet under anlæggelsen af PAC, mens enkelte oplever at det gør lidt ondt eller er ubehageligt.

Efter anlæggelsen kan der være moderate smerter ved porten, ved kravebenet, skulderen eller ved brystmusklen.

Når lokalbedøvelsen aftager, kan du evt. få behov for smertestillende medicin. Det er vigtigt at du siger til, hvis du har behov for dette inden du udskrives. I dagene efter anlæggelsen kan du fortsat være øm omkring din PAC, oftest kan smerterne lindres med håndkøbsmedicin.

Hyppigst kan der opstå mindre blødning ved indstiksstedet. Det sker oftest inden for de første dage efter anlæggelsen. Hvis blødningen ikke stopper og det sker efter at du er udskrevet, skal du kontakte afdelingen.

En sjælden komplikation til anlæggelse af PAC, er at nålen kan punktere en lunge eller et kar i lungehulen. Dette kontrolleres lige efter anlæggelsen og igen ved et røntgen af brystkassen 2 timer efter anlæggelsen. Hvis du efter anlæggelsen får smerter ved vejrtrækning eller åndenød, skal du give personalet besked, da dette er tegn på en punkteret lunge. Yderst sjældent kan kateter spidsen punktere karret ved hjertes forkammer.

Observation og håndtering af PAC

Sygeplejersken tilser såret, inden du går hjem og skifter evt. plaster.

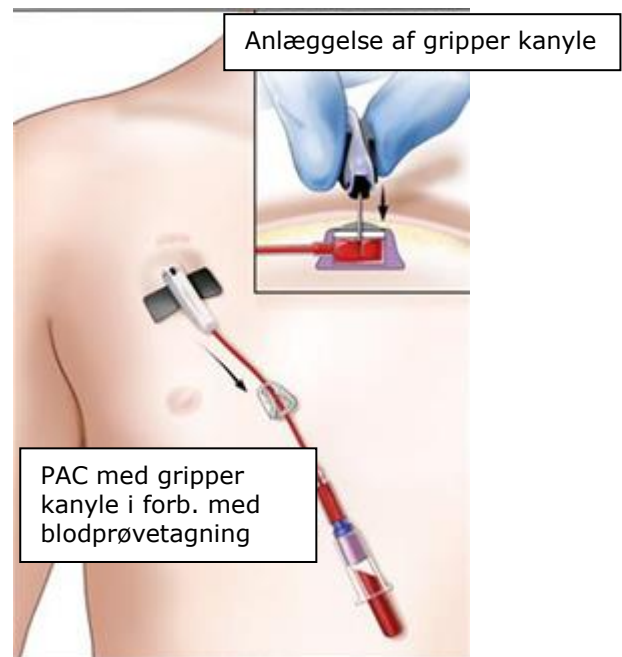
Plastret er vandskyende og du kan fjerne det efter 1-3 døgn. Du må gerne tage brusebad, men karbad, svømmehal og badning i det fri frarådes indtil sårene er helet (min. 14 dage).

Du skal undgå sol på arret det næste år for at hindre misfarvning af arret.

Når din PAC skal bruges, vil sygeplejersken stikke en gripper kanyle gennem huden, ned i kammeret i din PAC. Gripper kanylen fjernes igen inden du går hjem.

En PAC skal som minimum anvendes hver 4. uge.

Du kan ikke få taget blodprøver fra din PAC på et laboratorium/blodprøvetagningssted. Det er kun sygeplejersker/assistenter som kan bruge din PAC.

Kontakt ALTID afdelingen

En PAC er et fremmedlegeme. Der kan specielt lige efter anlæggelsen opstå infektion. Du skal kontakte afdelingen straks ved infektionstegn som:

- Rødme
- Hævelse
- Varme
- Smerter
- Feber, 38°C eller derover

Derudover også vigtigt ved:

- Blødning, som ikke standser af sig selv
- Synsforstyrrelser og stærk hovedpine
- Åndenød eller stakåndethed
- Smerter i brystet eller ved vejrtrækning
- Føleforstyrrelser eller sovende fornemmelser i tæer, fødder eller fingre

Telefonnumre

Hæmatologisk Afdeling: 4732 4800,
hverdag mellem 08-15

Hæmatologisk akuttefon: 4732 4858/4886
mellem 15 og 08

Med venlig hilsen
Personalet
Hæmatologisk Afdeling